

Πρεβεζάνικα Χρονικά

Αρ. 24 (1990)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 24 (1990)

Ένα ιδιωτικό αρχείο

Νίκος Δ. Καράμπελας

doi: [10.12681/prch.41339](https://doi.org/10.12681/prch.41339)

Copyright © 2025, Νίκος Δ. Καράμπελας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Καράμπελας Ν. Δ. (2025). Ένα ιδιωτικό αρχείο. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, (24), 63–68.
<https://doi.org/10.12681/prch.41339>

Septentrio

M A C E D O N I A

P A R S A

T H I A

IONIVM

PELAGVS

M E D J E R R A

ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΗΠΕΙΡΟΣ

Εδώ και δύο περίπου χρόνια (τον Ιανουάριο 1989) βγήκαν σε δημοπρασία από γνωστό συλλεκτικό οίκο των Αθηνών επιστολές σταλμένες στον Γεώργιο Χρηστάκη Ζωγράφο, Πρόεδρο της Προσωρινής Κυβερνήσεως της «Αυτονόμου Ηπείρου». Οι επιστολές ήταν μέρος προσωπικού αρχείου του Γ. Ζωγράφου που πούληθηκε (καλώς ή κακώς) μέσω ενός οίκου δημοπρασιών.

Πολλές από αυτές τις επιστολές ήταν απαντήσεις επώνυμων αρχόντων της εποχής σε ζητηθείσα βοήθεια (οικονομική και υλική) από τον Γ. Ζωγράφο για τον αγώνα υπέρ της δημιουργίας μιας Αυτόνομης Ηπείρου. Ορισμένα από αυτά τα ντοκουμέντα κατακυρώθηκαν σε μένα στη δημοπρασία αυτή και τα παρουσιάζω στα Πρεβεζάνικα Χρονικά με την ελπίδα ότι οι σελίδες με αυτό τον τίτλο θα συνεχίσουν να υπάρχουν σε κάθε έκδοση του περιοδικού.

Οι δύο επιστολές είναι άμεσα συνδεδεμένες με την Πρέβεζα. Η πρώτη είναι του Μητροπολίτη Νικοπόλεως Ιωακείμ της 7ης Μαρτίου 1914, με την οποία γνωστοποιεί την αποστολή 4000 δραχμών σαν βοήθεια και η δεύτερη του Αρχιερατικού Επιτρόπου Φιλιππιάδος της 15ης Μαρτίου 1914, με την οποία γνωστοποιεί την αποστολή 3000 δραχμών και ονόματα εθελοντικού σώματος αποτελούμενου από 48 άτομα.

Η τρίτη επιστολή είναι του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυρίλλου, με την οποία γνωστοποιεί την αποστολή 100 λιρών Αγγλίας. Είναι γραμμένη και υπογεγραμμένη με κόκκινο μελάνι, όπως συνηθίζεται από τους Αρχιεπισκόπους της Κύπρου.

Η τέταρτη είναι μία επιστολή-διαταγή του πέμπτου Σώματος Στρατού, που τότε είχε έδρα τα Γιάννενα. Απευθύνεται προς τον Γ. Ζωγράφο και τον διατάσσει να σταματήσει την αρπαγή μεταφερομένων υλικών.

Αξίζει να διαβάσει κανείς το πλήρες κείμενο των επιστολών, μιας και είναι ανέκδοτα ιστορικά ντοκουμέντα.

Νίκος Δ. Καράμπελας

διαλεγόμενοι μετ' εφόσον αγάπης και υμενός εσσημαρμένω-
 νωι υσέρ υμίν και τού ενδόξου έργου υμίν τω θείω
 αναλήμμεν δουργητή.

Εν Πρεβέζη 7^η Μαρτίου 1914

Ζητή υμετέρας, περιποουδάστου Εξοχότητος

ένθερμος, προς Θεόν ευχέτης /
 και φίλος, υμίν
 + ο Νικοπόλεως Ιωακείμ

Προς τον Εξοχώτατον Κύριον Γεώργιον Χρηστάκη Ζωγράφον

Μετά τας διαπύρους μου προς τον Ύψιστον ευχάς υπέρ της πολυτί-
 μου υγείας της υμετέρας περιποουδάστου Εξοχότητος και της ευοδώσε-
 ως του σούπερ επαξίως προίσταται ιερού αγώνος υπέρ του δικαίου έρχομαι
 εφεξής και δια της παρούσης να δηλώσω Αυτή ό,τι και τηλεγραφικώς από
 της προχθές ανήγγειλα, ότι δηλ. εκ του διενεργουμένου εράνου υπέρ του
 εθνικού ημών αγώνος εν μέσω παντοίων οικονομικών δυσχερειών κατέθη-
 κα εις το εν Ιωαννίνοις υποκατάστημα της Τραπέζης Αθηνών υμετέρα υ-
 ποδειξει και επ' ονόματι Αυτής τέσσαρας χιλιάδας (αρ. 4000) δραχμάς εξ
 ονόματος των χριστιανών του τμήματος Πρεβέζης και με την βεβαίαν ελ-
 πίδα ότι και η Φιλιππιάς τάχιστα θέλει ακολουθήσει το παράδειγμα ημών
 και προσέτι ότι καταγινόμεθα εις την εξοικονόμησιν χρημάτων προς κα-
 ταρτισμόν και αποστολήν και σώματος εθελοντών μ' όλην την τελείαν α-
 πογοήτευσιν την οποίαν ενέπνευσε τω λαώ η όλως άδικος στάσις της Κυ-
 βερνήσεως, ίνα ούτω και ημείς ικανοποιήσωμεν τας υπαγορεύσεις της συ-
 νειδήσεως ημών επί τη πραγματική συμμετοχή εν τω διεξαγομένω υπό
 των αδελφών ημών ιερώ υπέρ βωμών και εσπών αγώνι. Διαβεβαιούντες δι'
 αυτήν ότι δεν θέλομεν παύσει πράττοντες υπέρ του αγώνος παν το κατά
 δύναμιν και υπέρ δύναμιν παρακαλούμεν αυτήν ίνα μη διαλείπη αντιδίκως
 υπερμαχούσα των δικαίων των αδελφών ημών τον χωρισμόν των οποίων
 θεωρούμεν εθνικήν συμφοράν, και διατελούμεν μετ' εξόχου αγάπης και τι-
 μής επικαλούμενοι υπέρ υμών και του ενδόξου έργου υμών την θείαν συ-
 ναντίληψιν δαψιλή.

Εν Πρεβέζη τη 7 Μαρτίου 1914
 της υμετέρας περιποουδάστου εξοχότητος
 ένθερμος προς Θεόν ευχέτης και φίλος
 Πρόθυμος
 Ο Νικοπόλεως Ιωακείμ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αθήναι 30/3/14
Πρεβεζάνικα Χρονικά

Εξοχώτατε κ. Γεώργιε Χρηστάκη Ζωγράφε

Βεβαιώ προηγουμένη μου, δι' ης ειδοποίησαν τόν υμετέ-
ραν εξαχότητα, ότι εν' ονόματι αυτής έχω εμβάσει ήδη εις τόν
Ιωαννίνους υποκατάστημα τής Τραπεζής Αθηνών δραχμάς τρεις
χιλιάδας (αριθ. 3000) ως πρώτην συν-
δρομήν υπέρ των αναγκών του Ηπειρωτικού Αγώνος εκ του τμήματος Φιλιπ-
πιάδος.

Εγκλείω δε εν τη παρούση μου κατάλογον ονομάτων εθελοντικού σώμα-
τος, του τμήματος τούτου υπό τους οπλαρχηγούς Παπά Ιωάννη εκ του εν-
ταύθα χωρίου Ποδογώρας και Αριστείδην Ρίζον εκ του χωρίου Βαρλάμη, α-
ποτελουμένου εκ 48 επί του παρόντος ανδρών οι οποίοι έρχονται δια να
τεθώσιν υπό τας διαταγάς της υμετέρας εξαχότητος και της περί αυτήν Κυ-
βερνήσεως της Αυτονόμου Ηπείρου. Εξ αυτών ολίγοι στερούνται οπλισμού,
προς εξοικονόμησιν του οποίου θέλετε λάβει την προσήκουσαν μέριμναν.

Επί τούτοις διατελώ μετ' εξιδιασμένης προς υμάς υπολήψεως

Εν Φιλιππιάδι τη 15 Μαρτίου 1914
Ο Αρχιερατικός Επίτροπος
Οικον. Νέστωρ

Εξοχώτατε κ. Γεώργιε Χρηστάκη Ζωγράφε

Βεβαιώ προηγουμένην μου, δι' ης ειδοποίησαν την υμετέραν εξαχότητα, ότι επ' ονόματι αυτής έχω εμβάσει ήδη εις το εν Ιωαννίνους υποκατάστημα της Τραπεζής Αθηνών δραχμάς τρεις χιλιάδας (αριθ. 3000), ως πρώτην συνδρομήν υπέρ των αναγκών του Ηπειρωτικού Αγώνος εκ του τμήματος Φιλιππιάδος.

Εγκλείω δε εν τη παρούση μου κατάλογον ονομάτων εθελοντικού σώματος, του τμήματος τούτου υπό τους οπλαρχηγούς Παπά Ιωάννη εκ του ενταύθα χωρίου Ποδογώρας και Αριστείδην Ρίζον εκ του χωρίου Βαρλάμη, αποτελουμένου εκ 48 επί του παρόντος ανδρών οι οποίοι έρχονται δια να τεθώσιν υπό τας διαταγάς της υμετέρας εξαχότητος και της περί αυτήν Κυβερνήσεως της Αυτονόμου Ηπείρου. Εξ αυτών ολίγοι στερούνται οπλισμού, προς εξοικονόμησιν του οποίου θέλετε λάβει την προσήκουσαν μέριμναν.

Επί τούτοις διατελώ μετ' εξιδιασμένης προς υμάς υπολήψεως

Εν Φιλιππιάδι τη 15 Μαρτίου 1914
Ο Αρχιερατικός Επίτροπος
Οικον. Νέστωρ

ΤΡΙΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Εντιμώτατε κ. Γεώργ. Χριστ. Ζωγράφε, Πρόεδρε της Προσωρινής Κυβερνήσεως της Αυτονόμου Ηπείρου.

Ο ιερός αγών, ον διεξάγει υπό την ηγεσίαν Υμών ο αδελφός Ηπειρωτικός λαός δεν ήτο δυνατόν να μη συγκινήση και Ημάς ενταύθα. Όθεν καίτοι έχομεν ενώπιον Ημών ήδη το μέγα ζήτημα των εράνων υπέρ της «Ναυαρχίας» ενομίσαμεν καλόν να στείλωμεν και ημείς μικράν τινα συνδρομήν υπέρ του ιερού αγώνος Υμών. Όθεν δι' εσωκλείστου συναλλάγματος προς το εν Ιωαννίνοις υποκατάστημα της Εθνικής Τραπέζης στέλλομεν λίρ. αγγλ. εκατόν (100) και παρακαλούμεν να δεχθήτε ταύτας αντί πολλών και ευχόμεθα όπως ο Θεός των πατέρων Ημών ευδοκήση να στεφθώσιν οι αγώνες Υμών υπό πλήρους επιτυχίας.

εν Λευκωσία Κύπρου
την 1^η Μαΐου 1914
ο Κύπρου Κύριλλος
εν Χριστώ ευχέτης Υμών

Εντιμώτατε κ. Γεώργ. Χριστ. Ζωγράφε, Πρόεδρε της Προσωρινής Κυβερνήσεως της Αυτονόμου Ηπείρου.
Ο ιερός αγών, ον διεξάγει υπό την ηγεσίαν Υμών ο αδελφός Ηπειρωτικός λαός δεν ήτο δυνατόν να μη συγκινήση και Ημάς ενταύθα. Όθεν καίτοι έχομεν ενώπιον Ημών ήδη το μέγα ζήτημα των εράνων υπέρ της «Ναυαρχίας» ενομίσαμεν καλόν να στείλωμεν και ημείς μικράν τινα συνδρομήν υπέρ του ιερού αγώνος Υμών. Όθεν δι' εσωκλείστου συναλλάγματος προς το εν Ιωαννίνοις υποκατάστημα της Εθνικής Τραπέζης στέλλομεν λίρ. αγγλ. εκατόν (100) και παρακαλούμεν να δεχθήτε ταύτας αντί πολλών και ευχόμεθα όπως ο Θεός των πατέρων Ημών ευδοκήση να στεφθώσιν οι αγώνες Υμών υπό πλήρους επιτυχίας.
Εν Λευκωσία Κύπρου τη 1^η Μαΐου 1914
ο Κύπρου Κύριλλος
εν Χριστώ ευχέτης Υμών

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αριθ 6015

Υό

Ε.ορ Σώμα Στρατού

Προς

Υορ Κύριον Ζωγράφον

Αργυρόκαστρον

Διατάξατε παρακαλώ τους υπ' Υμάς επαναστάτας, όπως απόσχωσι πάσης διαρπαγής μεταφερομένων τυχόν υλικών καθόσον εν τοιαύτη περιπτώσει θα επέλθη σύρραξι μετά του συνοδευόντος ταύτα στρατού.

Ιωάννινα 2 Μαρτίου 1914

Αριθ. 6015
Το Εον Σώμα Στρατού
Προς Τον Κύριον Ζωγράφον
Αργυρόκαστρον
Διατάξατε παρακαλώ τους υπ' Υμάς επαναστάτας, όπως απόσχωσι πάσης διαρπαγής μεταφερομένων τυχόν υλικών καθόσον εν τοιαύτη περιπτώσει θα επέλθη σύρραξι μετά του συνοδευόντος ταύτα στρατού.
Ιωάννινα 2 Μαρτίου 1914